

MUSZENIE (15) *sb n*

Pierwsze e jasne.

sg G muszeniã (7); -ã (6), -(a) (1). ◊ D muszeniu (3). ◊ I muszenim (4), muszeni(e)m (1) RejZwierc. Sł stp, Cn brak, Linde XVI w. (jeden z niżej notowanych przykładów).

Przymus; sytuacja przymusowa; necessitas Mącz (15) : Parere neccssitati, Nie przeciwieć fie mużeniu. Mącz 243c, 418d; RejZwierc 232.

W przeciwstawieniu: »muszenie ... cnota« (2): O niezczęfna przyiãzni/ ktora iuż tãk chodisz [!]/ Kiedy więcey mużeniu/ niżli cnocie godzisz. RejZwierc 102v. Cf »z muszenia ... z cnoty«.

Zwrot: »za muszenim musieć« (1): nowotheni poimãni, wypużczãni byli wolno/ bo ci zã mużenim walczyc muñieli. BielKron 384v.

Wyrażenia przyimkowe: »z muszenia« = necessarie Mącz (7): Mącz 243d, 421b; Oćieć [!] ípłodził Synã nie z woley ani z mużenia ále z przyrodzenia. WujJudConf 23v.

~ W przeciwstawieniach: »z muszenia ... z chęci (2), z cnoty, z swej przyczyny« (4): Tak mami baczicz po yey m.yz to wyeczey zmvśchenia vczynila nyszly schęczy LibLeg 11/40v; Iãkoż to ínadź kãżdemu/ nadobnie przyfioi/ Co fie więcey íwey [lege: z swej] cnoty/ niż mużenia boi. RejZwierc 86v; Krol PolŃki Zygmunt/ nie z íwey przyczyny ále z mużenia zbroynã rękę nań [Wojciecha Brandeburskiego] podnioł BielKron 231; Acz więc drudzy bywãia też krotkiey pãmięci/ Ale więcey z mużenia á pewnie nie s chęci. RejZwierc 241. ~

»za muszenim« (4): BielKron 232; Krolowie/ Kfiãżętã pobożni/ niemãia z fiebie dãwãc przyczyny walce/ tylko zã mużenim podeymowãc to brzemię BielSpr 36v. Cf Zwrot.

~ W przeciwstawieniu: »za muszenim ... z dobrej woley« (1): Krol w wiãzãnie kazał dãc zã mużenim á nie z dobrej woley/ vchodzac więzyenia. BielKron 386v. ~

Synonimy cf MUS.

Cf 1. MUS, MUSIEĆ